

Sygn. akt II K 76/15

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 listopada 2015 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku, II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca SSO Aldona Chruściel-Struska

Protokolant sekr. sąd. Paula Romanowska-Pilawka

w obecności Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Słupsku Bożeny Jakubowskiej,

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2015 roku sprawy:

P. D. – syna Z. i K. z domu P., urodzonego (...) w S.,

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia **10 sierpnia 2010 r.** w sprawie **II K 24/10** za czyn popełniony w okresie od 7 czerwca 2009 r. do 26 sierpnia 2009 r. z art. 310 § 2 k.k. na karę roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono na podstawie art. 63 § 1 k.k. okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 26 sierpnia 2009 r. do 25 czerwca 2010 r.,

II. Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia **20 listopada 2014 r.** sygnatura akt **II K 424/14** za występki popełnione w dniu 5 lipca 2008 roku z art. 286 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie której na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

III. Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia **11 września 2015 r.** w sprawie **II K 53/11** za:

a. przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 przy zast. art. 11 § 2 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 i art. 297 § 1 przy zast. art. 11 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. popełnione w okresie od 22 kwietnia 2008 r. do 19 sierpnia 2009 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 80 stawek dziennych grzywny po 50 złotych każda stawka,

b. za występki z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 20 marca 2015 roku, poz. 396) popełnione w okresie od listopada 2008 r. do 5 maja 2009 r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym w miejsce kar jednostkowych wymierzono P. D. karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono mu mocą art. 607 f k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. to jest przepisy w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 20 marca 2015 roku, poz. 396) okres rzeczywistego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu aresztowania w związku z przekazaniem go w dniu 30 lipca 2013 r. i w dniu 6 czerwca 2014 r. oraz na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. to jest przepisy w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 20 marca 2015 roku, poz. 396) okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 7 sierpnia 2014 r. do dnia 14 lipca 2015 r.;

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

1. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. łączy orzeczone wobec **P. D.** kary pozbawienia wolności opisane w punktach I, III a i III b i wymierza w ich miejsce karę łączną 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 577 k.p.k. i art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie 1 zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. II K 24/10 od 26 sierpnia 2009 r. do 25 czerwca 2010 r. oraz w sprawie o sygn. II K 53/11 od 7 sierpnia 2014 r. do 14 lipca 2014 r., przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;
3. na podstawie art. 577 k.p.k. i art. 607 f k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k., na poczet kary łącznej orzeczonej w punkcie 1 zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu aresztowania w związku z przekazaniem skazanego w dniu 30 lipca 2013 r., przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;
4. na podstawie art. 572 k.p.k. umarza postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Słupsku w sprawie II K 424/14;
5. w pozostałym zakresie wyroki Sądu Okręgowego w Słupsku w sprawie II K 24/ 10 i II K 53/11 podlegają odrębnemu wykonaniu;
6. obciąża P. D. obowiązkiem poniesienia wydatków w sprawie.

UZASADNIENIE

Skazany P. D. złożył wniosek o wydanie wobec niego wyroku łącznego i połączenie kar orzeczonych wyrokami Sądu Okręgowego w Słupsku w sprawach II K 24/10 i II K 53/11.

(dowód: wniosek – k. 2)

Sąd ustalił:

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia **10 sierpnia 2010 roku** w sprawie **II K 24/10** P. D. został skazany za czyn z art. 310 § 2 k.k. popełniony w okresie od 7 czerwca 2009 roku do 26 sierpnia 2009 roku na karę roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności P. D. od 26 sierpnia 2009 roku do 25 czerwca 2010 roku. Nadto karę tę P. D. odbył w okresie od 6 czerwca 2014 roku do 7 sierpnia 2014 roku.

(dowód: wyroki - k. 10 - 11, informacja o pobytach i orzeczeniach z Aresztu Śledczego w S. - k. 26 - 28)

Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia **20 listopada 2014 roku** w sprawie **II K 424/14** P. D. został skazany za występki z art. 286 § 1 k.k. popełniony w dniu 5 lipca 2008 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, wykonanie której na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat.

(dowód: wyrok - k. 13, zarządzenie wykonania wyroku - k. 14 -15)

Dalej, P. D. został skazany wyrokiem Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia **11 września 2015 roku** w sprawie **II K 53/11** za:

c. przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 przy zast. art. 11 § 2 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 i art. 297 § 1 przy zast. art. 11 § 2 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. popełnione w okresie od 22 kwietnia 2008 roku do 19 sierpnia 2009 roku na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 80 stawek dziennych grzywny, przy przyjęciu wysokości stawki dziennej na kwotę 50 złotych,

d. za występki z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. popełniony w okresie od listopada 2008 roku do 5 maja 2009 roku na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

przy czym w miejsce kar jednostkowych wymierzono P. D. karę łączną roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono mu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu aresztowania w związku z przekazaniem go w dniu 30 lipca 2013 roku i w dniu 6 czerwca 2014 roku oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 7 sierpnia 2014 roku do dnia 14 lipca 2015 roku.

(dowód: wyrok - k. 16 - 21, informacja o pobytach i orzeczeniach z Aresztu Śledczego w S. - k. 26 - 28)

Sąd zważył co następuje:

Z uwagi na daty wydania wyroków w sprawach P. D., na wstępie należało ustalić jaki porządek prawny winien być uwzględniany przy ocenie warunków do wydania wobec skazanego wyroku łącznego.

Mianowicie wyroki w sprawie IIK 24/10 Sądu Okręgowego w Słupsku i w sprawie IIK 424/14 Sądu Rejonowego w Słupsku wydane zostały pod rządami kodeksu karnego obowiązującego do dnia 30 czerwca 2015 roku. Natomiast wyrok w sprawie IIK 53/11 Sądu Okręgowego w Słupsku został wydany po wejściu w życie z dniem 1 lipca 2015 roku ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 roku, poz. 396).

Analiza czasu, w którym popełnione zostały czyny objęte omawianymi wyrokami wskazuje zaś, że wszystkie czyny te miały miejsce przed nowelizacją kodeksu karnego obowiązującą od dnia 1 lipca 2015 roku.

Zaistnienie takiej sytuacji, obligowało Sąd do analizy przepisów intertemporalnych. I tak art. 19 ust 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw stanowi, że przepisów znowelizowanego rozdziału IX kodeksu karnego nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy (tj. 1 lipca 2015 roku) chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie tej ustawy.

Z powyższego wynika, że w sytuacji, gdy wszystkie przestępstwa zostały popełnione przed 1 lipca 2015 roku oraz przed tą datą orzeczono prawomocnie kary za te przestępstwa, wyłączone jest stosowanie Kodeksu karnego w nowym brzmieniu. W wypadkach zaś popełnienia czynu w poprzednim stanie prawnym, a skazania po nowelizacji, do orzekania kary łącznej znajdzie zastosowanie reguła art. 4 § 1 k.k. Oznacza to, że Sąd ustalając, że doszło do zbiegu przestępstw, będzie musiał ocenić, którą ustawę zastosować w zakresie ewentualnego orzeczenia kary łącznej, kierując się kryterium ustawy względniejszej (por. Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz pod red. W. Wróbla, Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja 2015, s. 912 - 915).

Przenosząc to na grunt sprawy P. D., stwierdzić należy, że stosując to kryterium, sąd dokonywał oceny z punktu widzenia sytuacji prawnej P. D. uregulowań dotyczących kary łącznej w brzmieniu do 30 czerwca 2015 roku i w brzmieniu od 1 lipca 2015 roku.

Zważyć należy, że stosowanie kryterium „ustawy względniejszej” w rozumieniu art. 4 § 1 k.k. polega na porównaniu konsekwencji, jakie hipotetycznie zostałyby orzeczone na gruncie jednej i drugiej ustawy, przy stosowaniu wszystkich jej regulacji. Ustawą względniejszą jest bowiem ta ustawa, która przewiduje łagodniejsze konsekwencje w konkretnym przypadku. Podkreślenia nadto wymaga, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że art. 4 § 1 k.k. w zakresie orzekania kary łącznej obejmuje wszelkie zmiany ustawodawcze, jakie nastąpiły pomiędzy czasem popełnienia przestępstwa a czasem wydawania rozstrzygnięcia o karze łącznej (por. Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz pod red. W. Wróbla, Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja 2015, s. 912 - 915). Stosując w prawidłowy sposób art. 4 § 1 k.k. w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego, sąd winien rozważyć „względność” ustaw przy porównaniu stanu normatywnego z daty orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego oraz stanu

normatywnego z czasu popełnienia każdego z przestępstw wchodzących w skład zbiegu (por. wyrok Sądu Najwyższego dnia 9 stycznia 2015 roku w sprawie IV KK 224/14, KZS 2015/4/18).

Dokonując wspomnianej analizy, Sąd doszedł do przekonania, że ustawą względniejszą dla skazanego jest Kodeks karny w brzmieniu przed 1 lipca 2015 roku.

Stwierdzenia wymaga, że zgodnie z art. 85 § 2 k.k. wprowadzonym do ustawy Kodeks karny ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, podstawą orzeczenia kary łącznej są nie tylko wymierzone, ale podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 k.k., w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, za które wymierzono kary tego samego rodzaju lub inne podlegające łączeniu. Oznacza to, że łączeniu, w myśl znowelizowanych przepisów, nie podlegają kary, które już zostały wykonane.

Wobec tego analizie Sądu pod kątem ich połączenia według znowelizowanych przepisów mogłyby podlegać wyłącznie kary orzeczone wobec P. D. w wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 20 listopada 2014 roku w sprawie II K 424/14 oraz Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 11 września 2015 roku w sprawie II K 53/11, które nie zostały jeszcze wykonane, albowiem kara w sprawie IIK 24/10 Sądu Okręgowego w Słupsku została już wobec P. D. z dniem 7 sierpnia 2014 roku wykonana w całości (k. 27).

Odnosząc się z kolei do wymiaru kary łącznej, według art. 86 § 1 k.k. obowiązującego od dnia 1 lipca 2015 roku, Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając w przypadku kary pozbawienia wolności - 20 lat.

W tej sytuacji, stwierdzić należy, że kara łączna możliwa do wymierzenia wobec P. D. mieści się w granicach od roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (najsurowsza kara za czyn w sprawie IIK 53/11) do 2 lat i 90 dni pozbawienia wolności (rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 6 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy IIK 53/11 i 6 miesięcy pozbawienia wolności ze sprawy II K 424/14), przy uwzględnieniu treści art. 89 § 1 b k.k., stanowiącego, że Sąd orzeka karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Zatem najniższa możliwa do wymierzenia skazanemu kara łączna to rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Zważyć należy jednak, że z uwagi na treść art. 89 § 1 k.k. wobec P. D. niemożliwe byłoby orzeczenie kary łącznej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W myśl bowiem tego przepisu w nowym kształcie, w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej w wymiarze nieprzekraczającym roku. Mając wobec tego na względzie określone wobec skazanego granice kary łącznej, przekraczające rok pozbawienia wolności, brak możliwości orzeczenia wobec niego kary łącznej z zastosowaniem środka probacyjnego.

Nadto na uwagę zasługuje, że na poczet wymierzonej w oparciu o te zasady kary łącznej zaliczeniu podlegają wyłącznie wynikające ze sprawy IIK 53/11: okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 7 sierpnia 2014 roku do dnia 14 lipca 2015 roku oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu aresztowania w związku z przekazaniem P. D. w dniu 30 lipca 2013 roku.

Dokonując natomiast analizy pod kątem przepisów obowiązujących do dnia 30 czerwca 2015 roku, stwierdzenia wymaga, że Sąd wydaje wyrok łączny, jeżeli zachodzą warunki pozwalające na orzeczenie kary łącznej określone w art. 85 k.k., a dodatkowo osoba została skazana co najmniej dwoma prawomocnymi wyrokami.

Oznacza to, że warunki do wydania wyroku łącznego zachodzą wówczas, gdy dwoma lub więcej, prawomocnymi wyrokami, wymierzono tej samej osobie kary tego samego rodzaju lub inne kary, jednak muszą to być kary podlegające łączeniu, za dwa lub więcej przestępstw popełnionych zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw. Nie ma natomiast znaczenia czy kary wymierzone takimi wyrokami zostały już wykonane, a w razie ich wykonania okres ten podlega zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej.

Odnosząc to do oceny czasu popełnienia czynów przypisanych P. D., jak i dat wydania wyroków skazujących za te czyny, wskazania wymaga, że pierwszym chronologicznie wyrokiem był wyrok Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 10 sierpnia 2010 roku w sprawie II K 24/10, a wszystkie pozostałe czyny P. D., objęte kolejnymi wyrokami miały miejsce przed wydaniem tego pierwszego wyroku. Z tego względu łączeniu podlegać by mogły wszystkie kary wymierzone skazanemu we wszystkich sprawach, a zatem zarówno orzeczone jako bezwzględne kary pozbawienia wolności, jak i z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Jednakże w tym aspekcie istotnego znaczenia nabiera okoliczność, iż wszystkie czyny przypisane P. D. zostały popełnione przed dniem 8 czerwca 2010 roku. Tego dnia wszedł bowiem w życie art. 89 § 1 a k.k. Przepis ten wprowadzony ustawą z 2009 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy - Kodeks karny wykonawczy, ustawy - Kodeks karny skarbowy i innych ustaw (Dz. U. z 2009 roku, Nr 206, poz. 1589) stanowił, że w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Jednakże wraz z wprowadzeniem tego przepisu nie uległ zmianie art. 89 § 1 k.k., a na podstawie tego przepisu Sąd był uprawniony do orzekania kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania, gdy połączeniu podlegają kary orzeczone z warunkowym i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2014 roku w sprawie IIK 284/14, OSNKW 2015/3/27 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2011 roku w sprawie IVKK 159/11, LEX nr 848159). Konstatacja ta dotyczy jednak skazań za zbiegające się przestępstwa popełnione po dniu 7 czerwca 2010 roku, a zatem po dniu wejścia w życie nowelizacji kodeksu karnego z 2009 roku. Zatem nie ma ona zastosowania do P. D., bowiem wszystkie jego czyny miały miejsce przed tą datą.

Do czynów popełnionych przed tą datą, jak w odniesieniu do P. D., zastosowanie ma przepis art. 89 k.k. w poprzednim brzmieniu (tj. obowiązującym do dnia 7 czerwca 2010 roku). Wówczas zaś, zgodnie z poglądem prezentowanym przez Sąd Najwyższy, a akceptowanym przez niniejszy skład Sądu, wymierzenie przez Sąd w wyroku łącznym w miejsce kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania kary i bez warunkowego zawieszenia – kary łącznej bezwzględnego pozbawienia wolności oznaczałoby faktycznie zarządzenie wykonania zawieszony uprzednio kary, ze wszystkimi ujemnymi dla skazanego ustawowymi skutkami, pomimo braku ku temu podstaw. Stąd norma prawna zawarta w art. 89 § 1 k.k. formułowała zakaz orzekania bezwzględnej kary pozbawienia wolności jako kary łącznej w sytuacji, gdy obok bezwzględnej kary jednostkowej pozbawienia wolności istniała także podlegająca łączeniu kara pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono. Ocena względności ustaw w wyroku łącznym w myśl art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 89 § 1 k.k. i w zw. z art. 89 § 1a k.k. musiała być bowiem ujmowana w odniesieniu do zbiegu przestępstw, a więc do wszystkich przestępstw, które objęte poszczególnymi wyrokami spełniały warunki do orzeczenia kary łącznej w myśl art. 85 k.k. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2001 roku w sprawie IKZP 2/01, OSNKW 2001/5-6/41, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 roku w sprawie IVK 69/09, LEX nr 491364, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2014 roku w sprawie IIK 284/14, OSNKW 2015/3/27).

Stosownie do treści art. 89 § 1 k.k. w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania sąd mógł jednak w wyroku łącznym warunkowo zawiesić wykonanie kary łącznej, jeżeli zachodziły przesłanki określone w art. 69 k.k. W razie natomiast braku podstaw z art. 69 k.k. do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, Sąd winien zaniechać objęcia karą łączną kary pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2001 roku w sprawie IKZP 2/01, OSNKW 2001/5-6/41, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2009 roku w sprawie IVK 69/09, LEX nr 491364, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2011 roku w sprawie VKK 108/11, LEX nr 817560, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2015 roku w sprawie III KK 339/15, LEX nr 1816564).

Stosownie zaś do treści art. 69 § 1 i 2 k.k. sąd może warunkowo zawiesić wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności nie przekraczającej 2 lat, jeżeli jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede

wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa.

W ocenie Sądu, nawet przy wymierzeniu skazanemu kary łącznej do 2 lat pozbawienia wolności, brak było co do P. D. okoliczności przemawiających za zastosowaniem instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Zważyć bowiem należy, że czyny popełnione przez skazanego świadczą o znacznym poczuciu bezkarności skazanego, natężeniu złej woli oraz braku poszanowania cudzego mienia. Nadto wyrazem jego postawy po popełnieniu przestępstw jest okoliczność, iż P. D. po skazaniu go w sprawie IIK 24/10 ukrywał się przed wymiarem sprawiedliwości i zaszła konieczność poszukiwania go Europejskim Nakazem Aresztowania. Tym samym, zdaniem Sądu, nie można uznać, że P. D. daje gwarancję, nawet mimo tego, że po zwolnieniu z aresztu w sprawie IIK 53/11 podjął zatrudnienie, nie nadużywa alkoholu, nie utrzymuje kontaktów ze środowiskiem patogennym (teczka Wzaw 75/15 w sprawie IIK 424/14), że w razie orzeczenia wobec niego kary łącznej z zastosowaniem środka probacyjnego, ponownie nie naruszy porządku prawnego. Wobec tego, w przekonaniu Sądu, cele wychowawcze, jak i prewencyjne, przemawiały przeciwko zastosowaniu wobec skazanego instytucji z art. 69 k.k. Skoro zatem brak było podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania kary wobec P. D., to łączeniu mogłyby podlegać wyłącznie kary orzeczone wobec skazanego jako kary bezwzględne pozbawienia wolności, tj. wymierzone wyrokami Sądu Okręgowego w Słupsku.

W tym zakresie odnosząc się do granic tej kary łącznej, to stosownie do treści obowiązującego w poprzednim stanie prawnym art. 86 k.k., zakreślają ją granice od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, przy czym łączna kara pozbawienia wolności nie może przekroczyć 15 lat.

Zatem co do P. D. granice te kształtowałyby się od roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (najsurowsza z kar, wymierzona w sprawie IIK 53/11) do 3 lat pozbawienia wolności (suma kar ze sprawy IIK 53/ 11 - tj. rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz ze sprawy IIK 24/10 - rok pozbawienia wolności).

W ramach zatem wskazanych granic kar możliwych do wymierzenia jako kara łączna wynikających z porządku prawnego obowiązującego od dnia 1 lipca 2015 roku i w poprzednim stanie prawnym Sąd winien dokonać oceny w jakim rozmiarze kara łączna winna być orzeczona wobec P. D..

I tak zgodnie z dyrektywami wymiaru kary łącznej określonymi w przepisie art. 85a k.k. obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku, orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Zgodnie z poglądem prezentowanym w doktrynie, a akceptowanym przez niniejszy Sąd, na gruncie tych przepisów zachowują znaczenie i funkcje zasady oraz dyrektywy wypracowane w doktrynie i orzecznictwie wymiaru kary łącznej, do czasu tej nowelizacji (por. Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz pod red. W. Wróbla, Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja 2015, k. 649.)

Dokonując ustalenia kary łącznej, która winna być orzeczona w tej sytuacji co do P. D., godzi się podkreślić, że kara łączna jest swego rodzaju podsumowaniem działalności przestępczej sprawcy w okresie czasu objętym wyrokiem łącznym.

Przy czym, Sąd wydając wyrok łączny, nie rozstrzyga ponownie o stopniu społecznej szkodliwości i winie skazanego w zakresie poszczególnych przestępstw, a jedynie rozważa przedmiotowo - podmiotowy związek zachodzący między przestępstwami, w zakresie których kary podlegają łączeniu oraz kładzie nacisk na cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie ma odnieść w stosunku do skazanego nowo wymierzona kara.

Zważyć trzeba, że orzeczenie kary łącznej nie jest sposobem na premię dla sprawcy większej ilości przestępstw, nie ma służyć ograniczeniu odpowiedzialności karnej sprawcy, lecz rzeczywistemu oddaniu zawartości kryminalnej czynów, jakich się dopuścił. Popołnienie więcej jak jednego przestępstwa powinno skłaniać do odstępowania od absorpcji kar, niż za nią przemawiać, albowiem stanowi negatywną co do sprawcy przesłankę prognostyczną.

Wymierzenie bowiem kary przy zastosowaniu całkowitej absorpcji prowadziłyby do premiowania sprawcy popełniającego nie jedno, a więcej przestępstw, zatem prowadziłyby do praktycznej bezkarności innych zachowań zabronionych (por. wyroki Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 października 2007 roku w sprawie II AKa 183/07, Prokuratura i Prawo 2008/4/17/1 i z dnia 4 października 2000 roku w sprawie II AKa 175/00, KZS /2000/10/3, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7 maja 2009 roku w sprawie IIAKa104/09, przegląd orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, Nr 2/2010).

Sąd miał też na względzie, że kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako „na nowo” i jako taka stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego, reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości przestępstw (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie IIAKa 98/14, LEX nr 1473943).

Zatem Sąd uznał, że zastosowanie zasady pełnej absorpcji jest uzasadnione wtedy, gdy przesłanka prognostyczna pozwala na stwierdzenie, że kara łączna w wysokości najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych, jest wystarczającą oceną zachowania się sprawcy.

Przyjmuje się, że priorytetową zasadą kary łącznej powinna być zasada asperacji (tj. częściowej absorpcji), natomiast kara łączna, orzeczona na zasadzie absorpcji lub kumulacji - wyjątkiem. Zaznaczenia wymaga, że automatyczne stosowanie zasady kumulacji - byłoby wyrazem formy odpłaty, zaś zasady absorpcji - wyrazem formy nagrody (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 15 maja 2008 roku, w sprawie II AKa 98/08, KZS 2009/12/47).

Odnosząc to do granic kary łącznej orzekanej w ramach przepisów sprzed 1 lipca 2015 roku, zważywszy na okoliczności niniejszej sprawy, a przede wszystkim zachowanie skazanego w czasie odbywania dotychczasowych kar pozbawienia wolności Sąd uznał, że zasadna jest ocena, iż kara łączna winna być wymierzona P. D. z zastosowaniem zasady asperacji.

Przystępując do wymiaru kary łącznej wobec P. D. w ramach wskazanych granic, Sąd miał też na uwadze, że wymierzając karę łączną uwzględnić należy głównie związek podmiotowo - przedmiotowy zachodzący między poszczególnymi przestępstwami. Im bardziej jest on ścisły, tym bardziej powinno się stosować zasadę absorpcji poszczególnych kar. Przez związek ten należy rozumieć podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, motywację i czas popełnienia każdego z nich.

Zważyć należy, że pomiędzy przestępstwami popełnionymi przez P. D., a opisanymi w sprawach IIK 24/10 i IIK 53/11 zachodził bliski związek czasowy, albowiem czyn objęty wyrokiem w sprawie IIK 24/10 po części był popełniony w tym samym przedziale czasowym, co pierwszy przypisany czyn w sprawie IIK 53/ 11, a drugi czyn z tej sprawy został popełniony po popełnieniu tych czynów. Nadto wszystkie czyny zostały popełnione w S..

Wobec tego między tymi czynami zachodził związek miejscowy i czasowy. Jednak czyny opisane tymi wyrokami godziły w różne dobra chronione prawem, a to w postaci obrotu pieniędzmi (II K 24/10) oraz przeciwko mieniu i obrotowi gospodarczemu (II K 53/11), a nadto popełnione były na szkodę wielu różnych pokrzywdzonych. To zatem przemawia przeciwko zastosowaniu wobec P. D. zasady absorpcji.

Przy orzekaniu kary łącznej wobec P. D., należało także uwzględnić opinię dotyczącą skazanego z miejsca odbywania kary pozbawienia wolności. W Areszcie Śledczym w S. oceniono jego zachowanie jako dobre, albowiem nie był on karany dyscyplinarnie, był łącznie nagrodzony 23 razy. Wobec położonych prezentował postawy regulaminowe, wśród osadzonych funkcjonował prawidłowo. Nie deklarował udziału w podkulturze przestępczej. Deklarował krytyczny stosunek do popełnionego przestępstwa (k. 25).

Analiza całokształtu wskazanych okoliczności, doprowadziła zatem Sąd do przekonania, że przy zastosowaniu wobec P. D. zasady asperacji winna być wymierzona kara łączna 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Dokonując ponownie porównania sytuacji prawnej P. D. pod względem względności ustawy karnej, Sąd nie pominął, że wskazana kara łączna, jest bliska górnej granicy kary możliwej do wymierzenia wobec skazanego w ramach przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 roku.

Jednakże, w tym miejscu zaznaczenia wymagało, że w dalszym ciągu swych zważań w polu swej uwagi Sąd miał na względzie jeszcze dalsze konsekwencje dokonania wyboru ustawy względniejszej dla P. D..

Podkreślenia bowiem z całą mocą wymaga, że ustawą "względniejszą dla sprawcy", jest ta ustawa, której wybór opiera się na ocenie całokształtu konsekwencji wynikających dla niego z zastosowania obydwu wchodzących w grę ustaw, przy czym ocena ta musi być dokonana z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1996 roku w sprawie IKZP 2/96, OSNKW 1996/3-4/16). Przy ocenie, która z konkurencyjnych ustaw jest względniejsza dla sprawcy, bierze się bowiem pod uwagę całą ustawę, a nie tylko poszczególne jej przepisy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2001 roku w sprawie V KKN 346/99, Orz. Prok. i Pr. 2001).

Kierując się zatem tymi wskazaniem Sąd zwrócił uwagę na to jaka kara byłaby faktycznie do odbycia przez P. D., przy wyborze każdego z porządków prawnych.

I tak, jak wskazano wyżej dokonując wyboru przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 roku, nawet przy orzeczeniu kary łącznej z zastosowaniem wobec skazanego zasady absorpcji i wymierzeniu wobec niego kary łącznej w minimalnym rozmiarze roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczeniu na poczet tej kary podlegałyby okres od 7 sierpnia 2014 roku do dnia 14 lipca 2015 roku oraz 30 lipca 2013 roku (albowiem jak wynika z akt Wp 44/15 Sądu Okręgowego w Słupsku dotyczących wykonania kary w sprawie IIK 53/11, pozbawienie wolności w dniu 6 czerwca 2014 roku powinno podlegać zaliczeniu wyłącznie w sprawie IIK 24/10). Zatem do wykonania pozostałoby jeszcze ponad 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Natomiast w razie zastosowania wobec P. D. przepisów dawnych, z uwagi na to, że łączeniu podlega także kara w całości już wykonana w sprawie IIK 24/10, to kara ta w całości (rok pozbawienia wolności) podlega zaliczeniu na poczet orzeczonej kary łącznej, co nie może mieć miejsca w wypadku zastosowania przepisów obowiązujących od dnia 1 lipca 2015 roku. Zaliczeniu podlegać też będzie okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IIK 53/11 P. D. od dnia 7 sierpnia 2014 roku do dnia 14 lipca 2015 roku, a nadto okres wykonania Europejskiego Nakazu Aresztowania w związku z przekazaniem skazanego. W tej sytuacji pozostająca do odbycia dla skazanego kara, mimo orzeczenia jej w wyższym rozmiarze niż w nowym porządku prawnym, będzie niższa aniżeli 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Reasumując, uwzględniając całość uregulowań, uznać należy, że względniejszą ustawą dla P. D. jest ustawa obowiązująca przed 1 lipca 2015 roku i na czas popełnienia przez skazanego przypisanych mu czynów, tj. przed 8 czerwca 2010 roku.

Tym samym w oparciu o te przepisy Sąd wymierzył P. D. karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 577 k.p.k. i art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej Sąd zaliczył P. D. okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie Sądu Okręgowego w Słupsku o sygn. II K 24/10 od 26 sierpnia 2009 roku do 25 czerwca 2010 roku oraz w sprawie o sygn. II K 53/11 od 7 sierpnia 2014 roku do 14 lipca 2014 roku, a ponadto na mocy art. 577 k.p.k. i art. 607 f k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k., okres rzeczywistego pozbawienia wolności w państwie wykonania nakazu aresztowania w związku z przekazaniem skazanego w dniu 30 lipca 2013 roku, przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

W pozostałym zakresie Sąd uznał, że wyroki Sądu Okręgowego w Słupsku w sprawie II K 24/10 i IIK 53/11 podlegają odrębnemu wykonaniu.

Z uwagi na brak podstaw do objęcia wyrokiem łącznym, na podstawie art. 572 k.p.k. Sąd umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Słupsku w sprawie II K 424/14.

Skazanego P. D. obciążono obowiązkiem poniesienia wydatków w sprawie.